

EVROPSKA UNIJA

POLITIČKA AKCIJA

Evropska komisija objavila je prvu ikada EU LGBTIQ strategiju jednakosti. Snažan akcenat je stavljen na poboljšanje položaja interseks osoba (kao i trans i nebinarnih osoba). Strategija takođe specifično adresira interseks genitalno sakaćenje kao štetnu praksu.

PRIKUPLJANJE PODATAKA

Agencija Evropske unije za osnovna prava (FRA) objavila je rezultate EU-LGBTI II ankete. Prvi put su specifična pitanja o iskustvu interseks osoba uključena. Podaci dostupni preko LGBTI Survey Data pretraživača ukazuju na to da su interseks osobe u Evropi među najranjivijim u okviru LGBTIQ+ spektra.

FRANCUSKA

POLITIČKA AKCIJA

Francuska vlada je pokrenula akcioni plan za LGBTI fobiju pod odgovornošću interresorne radne grupe protiv rasizma, antisemitizma i antiLGBTI+ mržnje.

FINANSIRANJE KAMPANJE

Francuska interresorna radna grupa protiv rasizma, antisemitizma i antiLGBTI+ mržnje finansirala je „Interseks: pravda, sada!“ koju je kreirala vodeća nacionalna interseks organizacija Collectif Intersexes et Allie.e.s-OII Francuska.

BELGIJA

ANTIDISKRIMINACIJA/GOVOR MRŽNJE I ZLOČIN IZ MRŽNJE

Belgija je izmenila svoj Zakon protiv diskriminacije tako da uključuje polne karakteristike među osnove zaštite. Takođe pridružila se nekolicini zemalja koje u svojim zakonodavstvima prepoznaju zločin iz mržnje (Malta, Grčka) i govor mržnje (Grčka).

ŠVAJCARSKA

PRAVNO PREPOZNAVANJE RODA

Švajcarska nacionalna savetodavna komisija za biomedicinu objavila je izveštaj o etičkim i pravnim implikacijama po pitanju napuštanja pominjanja kategorije roda ili uvođenja novih rodnih kategorija u građanskom statusu.

SAVET EVROPE

MONITORING

Evropska komisija protiv rasizma i netolerancije (ECRI), telo Saveta Evrope nadležno za monitoring, uključilo je polne karakteristike u šesti ciklus monitoringa (počeo 2019).

AUSTRIJA

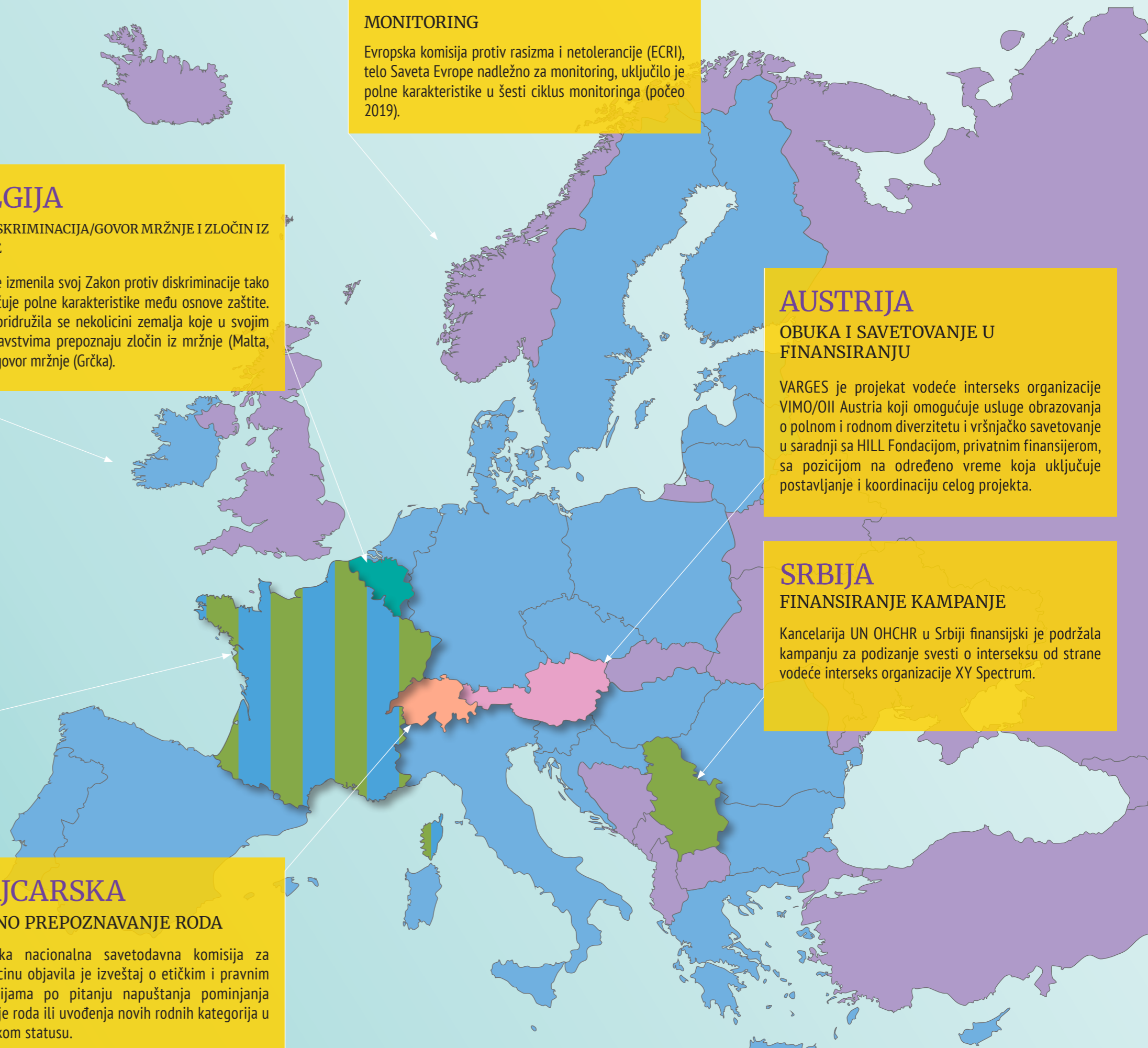
OBUKA I SAVETOVANJE U FINANSIRANJU

VARGES je projekat vodeće interseks organizacije VIMO/OII Austria koji omogućuje usluge obrazovanja o polnom i rodnom diverzitetu i vršnjačko savetovanje u saradnji sa HILL Fondacijom, privatnim finansijerom, sa pozicijom na određeno vreme koja uključuje postavljanje i koordinaciju celog projekta.

SRBIJA

FINANSIRANJE KAMPANJE

Kancelarija UN OHCHR u Srbiji finansijski je podržala kampanju za podizanje svesti o interseksu od strane vodeće interseks organizacije XY Spectrum.

POLITIČKA AKCIJA

★ U novembru 2020. godine Evropska komisija objavila je prvu ikada LGBTIQ strategiju jednakosti. Strategija uključuje sveobuhvatan set akcionih tačaka za borbu protiv diskriminacije LGBTIQ osoba, osiguranje njihove bezbednosti, građenje LGBTIQ inkluzivnih društava i predvodi poziv za LGBTIQ jednakost širom sveta. Snažan akcenat je stavljen na poboljšanje položaja interseks osoba širom sveta (kao i trans i nebinarnih osoba širom sveta).

Strategija takođe specifično adresira interseks genitalno sakaćenje kao štetnu praksu.

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ sve mere jednakosti moraju biti inkluzivne i uzeti u obzir postojeće različitosti osoba koje žive u EU.
- ▶ nove zakonodavne mere EU i zemalja članica su potrebne da bi osigurale jednak tretman i zaštitu za sve, uključujući interseks osobe npr. kroz jačanje tela za jednakost i proširivanje liste EU zločina tako da se uključe govori mržnje i zločin iz mržnje.
- ▶ nepotrebne hirurške i medicinske intervencije nad interseks novorođenčadima i adolescentima bez njihovog ličnog i potpuno informisanog pristanka moraju se razumeti i adresirati kao štetne prakse.

LGBTIQ Equality Strategy: <https://bit.ly/oieqstr>

Francuska vlada je pokrenula akcioni plan za LGBTI fobiju pod odgovornošću interresorne radne grupe protiv rasizma, antisemitizma i antiLGBTI+ mržnje.

Implementaciju strategije nadgleda komisija u čijem je sastavu vodeća interseks organizacija Collectif Intersexes et Allie.e.s-OII Francuska.

CIA-OII Francuska trenutno radi sa međuresornom delegacijom na dokumentu za javne uprave kojim se osigurava poštovanje interseks prava.

KS JOŠ: Irska nacionalna LGBT+ strategija inkluzije adresira pitanja relevantna za interseks. Strategija uključuje posvećenost popunjavanju praznina u pogledu dostupnih informacijama i dokumentovanja trenutne prakse. Vodeća interseks organizacija Interseks Irska ima predstavnika u komisiji koju je imenovala vlada.

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ nezavisni monitoring aktivnosti pokrenutih od strane bilo koje LGBTIQ+ strategije ključan je za osiguranje njene uspešne implementacije
- ▶ komisije nadležne za monitoring implementacije i rezultata aktivnosti namenjenih povećanju zaštite interseks osoba imaju veliku korist od specifične ekspertize interseks organizacija koje poseduju dubinsko i dugoročno poznavanje situacije i izazova, uključujući diskriminaciju i ostala kršenja ljudskih prava sa kojima se interseks osobe suočavaju u svojim zemljama.

French Government Action plan: <https://bit.ly/oii fract>

Irish National LGBT+ Inclusion Strategy: <https://bit.ly/oieieur>

PRIKUPLJANJE PODATAKA

U maju 2020. godine Agencija Evropske unije za osnovna prava (FRA) objavila je rezultate EU-LGBTI II ankete. Skoro 140,000 LGBTI osoba iz 28 zemalja je učestvovalo, što čini studiju najvećom anketom ovog tipa do danas. Prvi put su specifična pitanja o iskustvu interseks osoba uključena. Podaci dostupni preko LGBTI Survey Data pretraživača ukazuju na to da su interseks osobe u Evropi među najranjivijim u okviru LGBTIQ+ spektra.

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ prikupljanje podataka specifično za interseks osobe je veoma potrebno
- ▶ vodeće organizacije za prava interseks osoba treba da dobiju priliku da daju značajan doprinos
- ▶ ankete na nivou Evrope treba da se prevode kako bi se povećao njihov domet i pristupačnost
- ▶ potrebno je uvesti mere za osiguranje toga da sve jezičke verzije zadovoljavaju interseks standardima ljudskih prava
- ▶ prikupljeni podaci moraju biti dostupni za dalju analizu izvan izveštaja

FRA EU-LGBTI II Survey: <https://bit.ly/oii gpfra1>

OII Europe infographics: <https://bit.ly/oii infog>

PRAVNO PREPOZNAVANJE RODA

U oktobru 2020. godine, Švajcarska nacionalna savetodavna komisija za biomedicinu objavila je izveštaj o etičkim i pravnim implikacijama po pitanju napuštanja pominjanja kategorije roda ili uvođenja novih rodnih kategorija u građanskom statusu.

Komsija je utvrdila da „trenutna pravna regulativa ne reflektuje raznolikost rodnih identiteta i zanemaruje fundamentalni interes osoba sa nebinarnim rodnim identitetom, trans osoba i interseks osoba“. Predložila je da je ukidanje zvaničnog evidentiranja roda poželjnije iz sa etičke tačke gledišta i predlaže „korak po korak“ pristup.

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ binarne norme su štetne za interseks i nebinarne osobe
- ▶ istraživanje diskriminatornog potencijala pola, roda, binarne registracione oznake je korak ka boljem razumevanju izazova sa kojima se susreću interseks i nebinarne osobe
- ▶ samoodređenje i privatnost su osnovna prava svake osobe, uključujući, ali ne ograničavajući se na, interseks i nebinarne osobe
- ▶ proširivanje mogućih opcija i ukidanje registracije prema polu/rodu moguće je bez nanošenja nepremostivog izazova za pravni sistem.

Report in English: <https://bit.ly/oii chnek>
Also see the accompanying material to the German Interministerial Working Group Inter- & Transsexuality, 2017 <https://bit.ly/oii eubmfsj>

KAMPANJE

Francuska interresorna radna grupa protiv rasizma, antisemitizma i antiLGBTI+ mržnje finansirala je kampanju „Interseks: pravda, sada!“ koju je kreirala vodeća nacionalna interseks organizacija Collectif Intersexes et Allie.e.s-OII Francuska.

Kampanja pruža informacije interseks osobama o njihovim pravima (naročito u pogledu medicinske dokumentacije), finansijski podržava građanske i krivične žalbe kao i psihološku podršku. Ima namensku web stranicu, novu brošuru, poster i program obuke za organizacije civilnog društva a širenje svesnosti i podrške inzerseks osobama na lokalnom nivou.

Kao rezultat duge saradnje sa UN Free&Equal kampanje, u periodu Novembar-Decembar 2020, kancelarija UN OHCHR u Srbiji finansijski je podržala kampanju za podizanje svesti o interseksu od strane vodeće interseks organizacije XY Spectrum. Kampanja je vođena na društvenim mrežama i uključivala 2 online događaja.

ANTIDISKIRMINACIJA GOVOR IZ MRŽNJE I ZLOČIN IZ MRŽNJE

U februaru 2020. godine, Belgija je izmenila svoj Zakon protiv diskriminacije tako da uključuje polne karakteristike među osnovne zaštite. Takođe pridružila se nekolicini zemalja koje u svojim zakonodavstvima prepoznaju zločin iz mržnje (Malta, Grčka) i govor mržnje (Grčka).

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ diskiminacija i mržnja prema interseks osoba su ozbiljni prekršaji
- ▶ interseks osobe su među najranjivijim u ućutkivanim žrtvama, zbog seksizma duboko ukorenjenog u društvu
- ▶ polne karakteristike su osnov za postizanje prepoznavanja, vidljivosti i jasnoće u zaštiti interseks osoba.

Law: “10 MAI 2007. - Loi tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes, amended by 4 FEVRIER 2020”: <https://bit.ly/oii bel1>

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ omogućavanje interseks organizacijama da predvode kampanje podizanja svesti, uticajne aktivnosti i diseminaciju tačnih i smislenih informacija
- ▶ finansijska podrška je ključna kako bi se organizacijama omogućilo da u potpunosti koriste svoju ekspertizu u ovoj oblasti
- ▶ javna finansiranja šalju poruku društvu da su interseks i njihova prava poštovani, podižu društvenu prihvaćenost interseks osoba i interseks organizacija
- ▶ interseks organizacije omogućavaju širok raspon usluga, na lokalnom i nacionalnom nivou, što zaslužuje potrebnu finansijsku pomoć

French Campaign: <https://droits-intersexes.fr/>

Serbian Online events: <https://bit.ly/oii eusr1> & <https://bit.ly/oii eusr2>

MONITORING

U 2020. godini, Evropska komisija protiv rasizma i netolerancije (ECRI), telo Saveta Evrope nadležno za monitoring, uključilo je polne karakteristike u šesti ciklus monitoringa (počeo 2019).

U šestom krugu izveštaja, ECRI je iznela nekoliko preporuka za poštovanje i zaštitu prava interseks osoba:

- ▶ efikasna zaštita prava interseks dece na telesni integritet i autonomiju
- ▶ zabrana nepotrebnih hirurških intervencija koje se vrše bez pristanka i drugih tretmana koji se vrše bez pristanka
- ▶ uspostavljanje usluga sa niskim pragom pristupa koje omogućavanju savetovanje i pomoć interseks osobama i njihovim roditeljima

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ Odvojeno prikupljanje podataka je ključno za osiguranje praćenja i preporuka koje ogovaraju specifičnostima bilo koje ranjive grupe, uključujući interseks osobe
- ▶ specifičan i eksplicitan fokus praćenja osigurava da interseks osobe i intereseks organizacije imaju dojam da ih neko čuje i da će biti angažovane u aktivnostima tela za praćenje

Factsheet on LGBTI issues: <https://bit.ly/oii coecri>

ECRI on sexual orientation, gender identity & sex characteristics: <https://bit.ly/oii ecricr2>

OBUKA I SAVETOVANJE U FINANSIRANJU

VARGES je projekat vodeće interseks organizacije VIMO/OII Austria koji omogućuje usluge obrazovanja o polnom i rodnom diverzitetu i vršnjačko savetovanje u saradnji sa HILL Fondacijom, privatnim finansijerom, sa pozicijom na određeno vreme koja uključuje postavljanje i koordinaciju celog projekta.

VARGNES tim zajedno sa ostalim interseks osobama koje su se priključile timu, stekli su sertifikat za vršnjačko savetovanje, koje je finansirao OKUSS (Austrijska kompanija za socijalno osiguranje).

U 2020. godini VMO je takođe dobila sredstva od Ministarstva za socijalna pitanja za organizovanje i vođenje 5 trans i interseks radionica zajedno sa trans aktivistima, i finansiranje od strane privatne fondacije Dreilinden za formiranje hornorarno plaćene pozicije.

Ovaj primer dobre prakse naglašava:

- ▶ interseks organizacije visoko kvalitetne i profesionalne usluge i zaslužuju više finansijske podrške kako bi se održale
- ▶ vršnjačko savetovanje je jedinstvena usluga koja se zasniva na jedinstvenoj ekspertizi iskustvu interseks osoba
- ▶ interseks organizacijama su potrebna direktna finansiranja (iz javnog i privatnog sektora) i plaćeno osoblje

VARGES project: <https://varges.at>

PROPUŠTENE PRILIKE

U septembru 2020. godine u Austriji, vladinim dekretom utvrđeno je da će biti dostupno 6 oznaka za pol „žensko“, „muško“, „između“, „različito“, „otvoreno“, kao i opcija brisanja unosa.

Pozitivni aspekti su:

- ▶ dostupnost više rodnih oznaka (uključujući i opciju bez oznake) koje reflektuju mnoštvo identiteta
- ▶ VdG-Board više neće preispitivati ekspertske oduke

Ipak, sledeći problemi načinili su ovu priliku propuštenom:

- ▶ sve nebinarne opcije su rezervisane za interseks osobe i isključuju trans i nebinarne osobe
- ▶ svi unosi se i dalje preispituju na osnovu medicinskog izveštaja
- ▶ roditelji ne mogu da izaberu „žensku“ ili „mušku“ oznaku za njihovo interseks dete, stim što je prinudna interseks registracija mogući podsticaj za nepotrebne hirurške intervencije

Da bi se ovo pretvorilo u dobru praksu, vlada treba da prestane sa patologizacijom interseks osoba i predloži model u postupnosti zasnovan na samoodređenju i inkluziji trans i nebinarnih osoba.

Decree <https://bit.ly/oii eumis>